

Література.

1. Кудінова М.М. Підвищення ефективності управління підприємством шляхом удосконалення організаційної структури. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. № 3, 2018. С. 200.
2. Федорченко В.К. Педагогіка туризму: навчальний посібник / В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І. Скрипник, Г.С. Цехмістрова. - К.: Видавничий дім «Слово», 2004. - 296 с. (https://tourlib.net/books_ukr/pedtur.htm)
3. Visual Studio(https://life-prog.ru/ukr/1_4554_kadrovi-sluzhbi-ih-zavdannya-ta-osnovni-naryamki-roboti-v-suchasnih-umovah-gospodaryuvannya.html)
4. Srw.kspu(<http://www.srw.kspu.edu/?p=578>)
5. pev.rpu.zp.ua(http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/3_14_uk/39.pdf)

УДК 657.1

ІНФОРМАЦІЙНА РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

INFORMATION ROLE OF ACCOUNTING

ЧАЙКА О.В., ТИШЕНКО Ю.О., КІЗІЧЕНКО В.О.,
здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти*
Харківський національний технічний університет
сілського господарства імені Петра Василенка

У статті досліджено сутність та значення бухгалтерського обліку. Розкрито роль фінансової звітності підприємства в діяльності державних контролюючих органів. Визначено мету внутрішньогосподарського (управлінського) обліку. Обґрунтовано, що бухгалтерський облік як інформаційна система надає можливість формування об'єктивної інформації про підприємство.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бухгалтерська інформація, фінансова звітність, управлінський облік.

The article examines the essence and importance of accounting. The role of the financial statements of the enterprise in the activities of state regulatory authorities is revealed. The purpose of internal economic (management) accounting is determined. It is substantiated that accounting as an information system provides an opportunity to form objective information about the enterprise.

Key words: accounting, accounting information, financial reporting, management accounting.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Бухгалтерський облік займає одне з головних місць в системі управління діяльністю підприємства. Він відображає реальні процеси виробництва, обігу, розподілу та споживання, характеризує фінансовий стан підприємства, є основою для планування й аналізу його діяльності.

Бухгалтерський облік є частиною інфраструктури ринкового середовища, оскільки він є інформаційною системою фінансово-господарської діяльності підприємства, організації чи установи та уряду. Отже, бухгалтерський облік з однієї сторони є одночасно інструментом державного регулювання, а з іншої – його об'єктом [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль та значення бухгалтерського обліку розглядали такі вчені, як Ю. Верига [1], Б.А. Засадний [2], О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер [3], Т.Г. Маренич [4], О. Фоміна [5] та ін.

* Науковий керівник – Бірченко Н.О., к.е.н., доцент

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження інформаційної функції бухгалтерського обліку в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» бухгалтерський облік – це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень [6].

Трактування поняття бухгалтерського обліку включає такі його властивості, як упорядкованість та системність здійснення. Фахівці звертають увагу перш за все на інформаційну складову бухгалтерського обліку: використання бухгалтерської звітності для задоволення потреб в інформації.

Інформаційна функція, одна з найважливіших, що виконує бухгалтерський облік в системі управління підприємством. Вона передбачає систематизацію зареєстрованих в документах господарських операцій таким чином, щоб зацікавленим користувачам можна було отримати необхідну інформацію. Близько 70% загального обсягу інформації – економічної – припадає саме на частку бухгалтерської інформації. Накопичення і фіксація узагальнюючої та аналітичної інформації про рух і стан майна, про джерела його формування відбувається саме через бухгалтерський облік, також як і інформації про кінцеві результати господарської і фінансової, зокрема, діяльності підприємства.

Бухгалтерська інформація представляє собою самостійний вид фінансової інформації. До такої інформації слід відносити первинні документи суб'єктів господарювання, реєстри синтетичного й аналітичного обліку та фінансову звітність.

Дані бухгалтерського (фінансового) обліку та фінансової звітності застосовуються для інформування зовнішніх і внутрішніх зацікавлених користувачів, дотримання законодавчих гарантій реалізації їх інтересів, вимог, що пред'являються до належного проведення аудиту бухгалтерського обліку та звітності, доступності інформації.

Ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності виступає юридично-організаційною інформаційною основою функціонування всіх ланок фінансової системи держави, що потрапляють в сферу державного фінансового контролю. Це означає, що функціонування будь-якої ланки фінансової системи, реалізація будь-якого фінансово-правового інституту, задіяних у формуванні, розподілі та використанні фондів грошових коштів, неможливі без ведення бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік виконує інформаційну функцію по відношенню до діяльності податкових та інших фінансових органів – надає їм фінансову звітність, впливає на виконання податкових, інших фінансових, грошових зобов'язань, які є важливими для фінансової, фіскальної, банківської діяльності. Відповідно, бухгалтерський облік сприяє координації функціонування різних суб'єктів і фінансової діяльності держави. Бухгалтерський облік тісно пов'язаний з такою формою прояву фінансової діяльності держави, як державний фінансовий контроль.

Підкреслюючи інформаційну складову бухгалтерського обліку, законодавство оперує поняттям «фінансова звітність». В Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства [6].

Фінансова звітність включає відомості про фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання, про отримані доходи (прибутки, можливі підтримки з бюджету і ін.), здійснені витрати, проведені операції з грошовими коштами та інші характеристики фінансів в їх широкому розумінні.

Законодавство України також визначає поняття «консолідована фінансова звітність». Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» консолідована фінансова звітність – це фінансова звітність підприємства, яке здійснює контроль, та підприємств, які ним контролюються, як єдиної економічної одиниці [6].

Значимість інформаційної складової бухгалтерського обліку для держави (його фінансової діяльності) полягає в тому, що інформаційна функція бухгалтерського обліку тісно пов'язана з його контрольною функцією, тобто наданням інформації для проведення державного контролю в сфері фінансів.

Однією з основних завдань наглядової діяльності уповноважених державних органів, в тому числі фінансових (Державна фіскальна служба України, Державна фінансова інспекція України і ін.) є забезпечення гарантованого доступу до якісної бухгалтерської звітності зацікавленим користувачам. З цією метою державні органи повинні контролювати, наскільки суб'єкти господарювання своєчасно і повно розкривають інформацію у фінансовій звітності, в якій мірі ця інформація відповідає прийнятим стандартам.

Встановлення вимог до бухгалтерського обліку як інформаційної основи державного фінансового контролю є показником взаємозумовленості сфери публічного фінансово-правового регулювання і приватних фінансів. Доступність і своєчасність інформації сприяє координації господарської діяльності суб'єктів та фінансової діяльності держави, що здійснюється в особі уповноважених органів державної влади.

Збір та узагальнення інформації, безумовно, відіграють важливу роль в прийнятті керівництвом підприємства правильних управлінських рішень, що, безумовно, є одним із завдань бухгалтерського управлінського обліку.

Внутрішньогосподарський (управлінський) облік – система збору, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [6].

Метою бухгалтерського управлінського обліку є забезпечення необхідною інформацією менеджерів, відповідальних за досягнення конкретних виробничих цілей підприємства, для прийняття ними оптимальних управлінських рішень, а інформацією називають ті відомості про різні факти, події, процеси та явища, які дають користувачеві розширене уявлення про об'єкт дослідження. Виходячи з вищевикладеного, можна стверджувати, що до управлінської інформації, яка служить для використання внутрішніми користувачами, висувають вимоги, відмінні від вимог, що висуваються до інформації, яка призначена для зовнішніх користувачів. Тому необхідно організувати контроль за формуванням цієї інформації. Організація системи внутрішнього контролю за інформацією та її функціонування спрямовані на усунення будь-яких ризиків господарської діяльності підприємства.

Для управлінського обліку застосовується і фінансова інформація, що підлягає чіткій, організованій документації та реєстрації. Інформація бухгалтерського обліку використовується для аналізу виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємства. Дані у фінансовій звітності містять інформацію за два найближчих звітні періоди, що дозволяє простежити динаміку окремих показників.

Висновки. Бухгалтерський облік як інформаційна система надає можливість формування об'єктивної інформації про суб'єкт господарювання та забезпечує користувачів інформацією про реальну модель фінансово-господарської діяльності економічних суб'єктів.

Література.

1. Верига Ю. Роль обліку в управлінні підприємством. URL: http://sophus.at.ua/publ/2012_12_11_12_kampodilsk/sekcija_2_2012_12_11_12/rol_obliku_v_ управlinni_pidpriemstvom/12-1-0-273
2. Засадний Б.А. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. Випуск 17. Частина 1. 2016. С. 146-149.
3. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. [О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер]. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.
4. Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях: навч. посіб. в 2-х ч., Ч. 1. / ХНТУСГ. Харків: Міськдрук, 2011. 190 с.
5. Фоміна О. Облік в управлінні підприємством. Вісник КНТЕУ. № 2. 2010. С. 113-120.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

